

Redengevende omschrijving gemeentelijke monumentenlijst

F.D. Rooseveltsingel 18

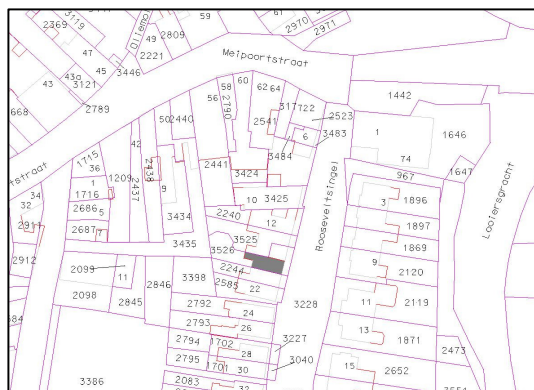
Monumentnummer : GM094

Straat : F.D. Rooseveltsingel
Huisnummer : 18
Toevoeging : ---
Postcode : 6981 EH

Kadastrale aanduiding : Doesburg
Sectie : C
Nummer : 3526

Naam object : ---
Bouwjaar : 1905
Architect : H.C. Bloemendaal
Bouwstijl : neo-rennaissance
Oorspronkelijke functie : woonhuis
Huidige functie : woonhuis

Inventarisatie/beschrijving : dhr. J. Krijnen
Datum beschrijving : 17-03-2014
Datum aanwijzing : 16-09-2014

Situering

Woning maakt deel uit van een rijtje van zes huisjes onder een dak, gelegen aan de F.D. Rooseveltsingel aan de oostzijde van de historische binnenstad van Doesburg. Het complex wordt van de straat gescheiden door een voortuin, bij nummer 14 omzoomd door een smeedijzeren hekwerk.

Hoofdropzet

F.D. Rooseveltsingel 18 is de derde woning van links in een rijtje van zes kleine huisjes onder een dak en heeft een rechthoekige plattegrond met een uitbouw aan de achterzijde onder plat dak. De woning heeft een mansardekap met een steekkap op de vlaamse gevel die gemeenschappelijk is met nummer 16. De woning is gedeeltelijk onderkelderd en voorzien van een kleine vliering.

Historie

De F.D. Rooseveltsingel heette voor WO II Looierswal en volgt het tracé van de middeleeuwse stadsomwalling, die ondanks latere aanpassingen in de Tachtigjarige Oorlog niet meer voldeed en na 1606 in opdracht van prins Maurits werd vervangen. Deze vestingwerken zijn in 1672 in opdracht van de Franse koning Lodewijk XIV geslecht en nadien niet meer hersteld. Ze werden vervangen door de Hoge en Lage Linies, die vanaf 1701 naar ontwerp van Menno van Coehoorn zijn aangelegd. Rond het midden van de 18^e eeuw waren aan de randen van de middeleeuwse stad diverse tuinen te vinden waaronder ook tussen de Zandbergstraat en de Looierswal. Na afwaardering van Doesburg tot vesting 2^e klasse in 1854 verrezen geleidelijk huizen op de wallen in welke periode ook aan de Looierswal (Rooseveltsingel) de eerste huizen verschenen. De singel werd na de definitieve opheffing van de vesting in 1923 ook aan de veldzijde bebouwd.

Beknopte bouwgeschiedenis

F.D. Rooseveltsingel 18 is in 1905 gebouwd naar ontwerp van de Doesburgse architect H.C. Bloemendaal als onderdeel van een complex van zes woningen. De architect was in die periode in Doesburg zeer actief en heeft meerdere ontwerpen in de stad op zijn naam staan.

In 2000 werden de woningen 16 en 14 samengetrokken, waarbij aanvankelijk ook nummer 18 was betrokken. Nummer 16 werd in dat jaar gedeeld, zodat een deel bij nummer 14 en een deel bij nummer 18 werd getrokken. De bestaande indeling en afwerking werd grotendeels gesloopt. De voorgevelarchitectuur is echter gerespecteerd. Recent is nummer 18 weer verkleind ten gunste van de samengetrokken woning 14-16.

Exterieur

Het rijtje is symmetrisch van opzet en bestaat uit een zestal kleine woningen waarvan de twee buitenste een halve baksteen naar voren zijn geplaatst en zijn gesitueerd onder een zadeldak met wolfseind met haaks ertussen vier woningen onder een mansardekap evenwijdig aan de straat. Ieder huisje bestaat uit twee traveeën met een deur en een venster. Het midden van het rijtje wordt geaccentueerd door middel van een dakhuis onder een zadeldak haaks op de hoofdkap. De bakstenen gevel van het rijtje is gemetseld in kruisverband en staat op een gepleisterde plint. De gevel is voorzien van spekbanden van oranje verblendsteen met rode voegen ter hoogte van de onder-, wissel- en bovendorpels van de vensters. De vensters en deuren worden aan de bovenzijde afgesloten met steenshoog gemetselde segmentbogen van rode en oranje verblendsteen en hebben gepleisterde boogvullingen. De vensters hebben aan de onderzijde gepleisterde lekdorpels. In de muurdammen zijn rechte muurankers toegepast. De gevel van het dakhuis wordt aan de bovenzijde afgesloten met een

tandlijst van oranje verblendsteen onder een bakgoot op geprofileerde klossen met een sierspant en makelaar in de top. De gevel van het dakhuis is bovendien voorzien van twee smalle vensters met enkelruits draairaam en een vast enkelruits raam boven een kalf. In de gevels van de buitenste woningen is de tandlijst voortgezet onder het overstek en windveren. Ter hoogte van de onderdorpels op de verdieping is eveneens een tandlijst toegepast. Nummer 18 heeft in het voorste dakvlak een klein, modern dakraam. De dakvlakken zijn belegd met gesmoorde oud-hollandse dakpannen. Boven het dakhuis staat een bakstenen schoorsteen met decoratief gemetselde bekroning en twee roodbakkende grespijpen.

Tegen de achtergevel van nummer 16 en 18 staat een bakstenen, gemetselde uitbouw met een flauw lessenaarsdak. De rechter helft (gezien vanuit de tuin) hoort bij nummer 18. In de eindgevel van de uitbouw zijn gespiegeld twee kleine gietijzeren ramen opgenomen, ontlast met een segmentboog. Aan de zijde van nummer 18 is bovendien later een enkelruits venster toegevoegd. De achtergevel van het huis is gemetseld in kruisverband en voorzien van een schuifvenster dat met dubbele deuren is verlengd tot toegang tot de tuin. De gevelopening is ontlast met een strekse boog. De dubbele deuren zijn modern en voorzien van dubbele beglazing, het drieruits bovenraam heeft twee verticale houten roeden waarin blank glas is gevat. De begane grond wordt aan de bovenzijde afgesloten door een bakgoot op klossen, oorspronkelijk van gietijzer. Ter plaatse van de vensters is in verband met de aanwezige strekse bogen een klos minder toegepast. In het dakvlak boven de goot is een modern dakraam opgenomen.

Interieur

Kelder: de woning heeft een kelder aan de achterzijde rechts en is met een luik en een houten steektrap toegankelijk vanuit de aanbouw tegen de achtergevel. De kelder is gedekt met gemetselde troggewelfjes tussen stalen I-profielen en heeft een vloer belegd met grijsgesmoorde tegels. In de achtergevel een getoogd kelderlicht met gietijzeren raam.

Begane grond: de indeling bestaat uit een voor- en achterkamer van waar uit aan de achterzijde rechts de badkamer in de aanbouw toegankelijk is. De woning wordt betreden via een klein portaal links in de woonkamer aan de straatzijde met een paneeldeur met recent ingebracht glas-in-lood. Een glas-in-loodraam boven de voordeur met een breukstrook van rood glas zorgt voor daglicht.

De woonkamer wordt aan de straat met een enkel schuifvenster van daglicht voorzien. Het bovenraam bezit glas-in-lood met een breukstrook van rood glas. De vensters hebben geprofileerde belegstukken. De kamer heeft een vlak gestuct plafond. Vanuit de woonkamer voert een open houten steektrap naar de eerste verdieping. Een doorgang met schuivende paneeldeur in een historisch kozijn met architraaflijsten geeft toegang tot de keuken aan de achterzijde. Tegen de rechter bouwmuur staat een rookkanaal met zwart marmeren schouw met accenten van rood marmer. Dubbele deuren met bovenraam geven toegang tot de tuin. Het bovenraam heeft drie verticale ruiten van kathedraalglas, gevat in geprofileerde houten roeden.

De keuken heeft een plafond met zachtboard platen. Oudere afwerkingen, dan wel de constructie, zijn behoudens de historische schuifvensters en genoemde paneeldeuren, op de begane grond nergens in het zicht.

Eerste verdieping: de trap voert naar een overloop met paneeldeuren die toegang geven tot een kamer aan de straatzijde, een kamer aan de achterzijde en een kastruimte. Het vertrek aan de straatzijde is voorzien van een venster een geprofileerde

vensterbank in de gevel van het dakhuis. De kapconstructie is op de diverse kamers vrijwel geheel in het zicht en bestaat uit een kreupel gebint van machinaal gezaagd naaldhout, dat gordingen opvangt. Blokkeels tussen spantbenen en muurplaten vangen de spatkrachten op. Aan de straatzijde is het korbeel weggehaald. Een klein inspectieluik op de overloop geeft toegang tot een lage, niet beloopbare vliering. De dakconstructie is hier volledig in het zicht en voorzien van grenen dakbeschot dat op de gordingen is getimmerd.

Bouwdossiers

- 10-11-1884 bouw dubbele woning aan den Looierswal
- 06-09-1905 bouw 6 woningen aan den Looierswal
- 04-10-2000 samentrekking nummer 16 met nummer 14 en 18, verbouwing begane grond en eerste verdieping

Literatuur

- Haans, F.A.C., C.J.B.P. Frank, *Beschrijving F. D. Roosevelt-singel 14 Doesburg*, 5-11-1990 (adviesnr. 221)
- Haans, F.A.C., C.J.B.P. Frank, *Beschrijving F. D. Roosevelt-singel 16 Doesburg*, 5-11-1990 (adviesnr. 222)

Waardering

Het pand dateert uit het eerste kwart van de twintigste eeuw en is op onderdelen goed bewaard gebleven. Leidend voor de waardebeoordeling zijn de gaafheid van de architectuur van de woning binnen het gehele rijtje woningen en de ligging aan de straat met tuin.

Het object F.D. Rooseveltsingel 18 is van algemeen belang voor de gemeente Doesburg vanwege de architectuurhistorische, stedenbouwkundige en cultuurhistorische waarde. Het pand is architectuurhistorisch van belang als onderdeel van een rij huizen daterend uit het begin van de twintigste eeuw met elementen van neo-rennaissance architectuur. Het pand is stedenbouwkundig van belang vanwege de bijdrage aan de lokaal-topografische situatie en de ruimtelijke samenhang met de andere adressen van de rij woningen F.D. Rooseveltsingel 12 tot en met 22.

De woning is cultuurhistorisch van belang als bewaard gebleven voorbeeld van een woning voor de arbeidersklasse uit het begin van de twintigste eeuw.